

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu Strada Bayer Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500 —; pentru particulari Lei 400 —; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300 —. În străinătate Lei 800 —. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm Lei 6 —.

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Reglementarea comerțului de bancă. — Rezervele de bilanț ale băncilor. — Impunerea creditelor în cont curent deschis. — *Cronică:* Centralele de cooperative din țară. Numelere indicii (Index numbers). Investițiunile de capitaluri americane. Firma I. B. Misselbacher sen. Cum se poate zădărnici o licitație mobilă? Ploaia de proteste și falimente. — Invitare la abonament și rugare. — Publicațiune.

Reglementarea comerțului de bancă.

Cercuțele băncilor din țară este cunoscut și via comentat, deja de o lună și mai bine, un „Anteproiect de Lege pentru Reglementarea comerțului întreprinderilor de bancă”, distribuit de „Asociația Băncilor Române” din București, băncilor mai mari, cu discreție, confidențial și cu lozinea „a nu se discută în publicitate”.

Spre surprinderea noastră „Anteproiectul” amintit a fost publicat, zilele trecute, aproape în toate cotidianele din capitală, provocând vii discuții nu numai în cercurile bancare, unde întâmplător încă nu a fost cunoscut, ci și în toate cercurile interesate la bănci, fie ca acționari, fie ca deponenți sau debitori.

L-am cunoscut, firește, și noi și l-am studiat amănunțit.

Ajuns a fi cunoscut Anteproiectul în toată țara, natural, nu mai avem nici noi motiv a păstra tăcerea asupra dispozițiilor, ce cuprinde și cari tate adânc în interesele tuturor băncilor.

Ne vom ocupa deci de acest Anteproiect, fixându-ne părerea asupra dispozițiilor lui.

Constatăm, înainte de toate, pentru orientarea și liniștirea celor interesați, că „Anteproiectul legii pentru reglementarea comerțului întreprinderilor de bancă” publicat, nu este opera unei comisii speciale, ce ar fi fost încredințată

oficial cu elaborarea lui, precum s'a publicat, greșit, în ziare, ci este lucrarea unei singure persoane, a dlui Gheron Netta, secretarul general al „Asociațiunii Băncilor Române”.

Anteproiectul din chestiune deci nu angajează vre-o comisiune de specialiști în materie și nici guvernul, ci numai pe autorul ei.

Ne exprimăm dintru început convingerea, că este o imposibilitate, ca acest Anteproiect să ajungă, în forma sa actuală, fie și numai în discuția parlamentului, cu atât mai puțin lege.

Este o lucrare făcută în pripă (o dovedește și stilizarea adeseori confuză a unor articole) și în necunoștința vieții practice și a nevoilor ei, a trecutului, prezentului și rolului instituțiilor bancare în viața noastră economică.

Declarăm, că nu suntem contrari reglementării raționale a comerțului bancar, fie prin o lege specială, fie în cadrele legii comerciale, când aceasta va ajunge a fi unificată pentru țara întreagă, lucru, ce se prezintă ca o necesitate în haosul actual cu atâtea coduri: ungurese, ruse, german și român.

Războiul și timpurile postbelice au dat naștere și la noi în țară, ca și în toate celelalte state din Europa, multor ecrescențe pe terenul bancar. Intervenția statului pentru ocrotirea publicului mare în contra abuzurilor s'a produs în mai multe țări și reglementarea comerțului de bancă și controlul statului în o anumită măsură, sunt necesare și la noi.

Întreprinderile bancare solide n'au motiv a se teme nici de reglementare, nici de control.

Legea ce se va crea însă nu este permis să încătușeze prea mult libertatea de acțiune a băncilor, să nu distrugă prin dispozițiile sale organizații de bancă solide, bine fondate, cari au făcut bune servicii în trecut, sunt necesare vieții noastre economice și azi și își au locul lor și în viitor în economia generală a țării.

Or, efectele Anteproiectului dlui Netta, dacă prin imposibil ar ajunge lege ar fi totemai: încătușarea, punerea băncilor sub tutela Consiliului bancar, prea dependent și el de voința guvernului și nimicirea a numeroase întreprinderi bancare — spre paguba vieții economice și fără a se ajunge pe deplin scopul: controlul, supraveghierea pentru împiedecarea abuzurilor.

După aceste considerații generale lăsăm să urmeze dispozițiile principale ale Anteproiectului de care ne ocupăm, omițând pasagiile de mai puțină însemnătate:

Dispozițiuni Generale.

Art. 1. — Sunt considerate ca întreprinderi de bancă, pe baza legii de față, toate întreprinderile comerciale, care au ca obiect principal al ocupațiunii lor, operațiunile de orice fel, de bani în numerar sau de credite, de efecte și valori, române sau străine, făcând toate sau numai parte din aceste operațiuni.

Art. 2. — Operațiunile de bancă nu se pot face decât de întreprinderile care sunt societăți anonime pe acțiuni și în conf. cu prescripțiunile legii de față.

Art. 3. — Întreprinderile de bancă azi existente aparținând altor persoane, fizice sau morale, decât cele prevăzute în articolul precedent, vor putea continua activitatea lor, și vor fi supuse măsurilor de control și siguranță prescise prin legea de față.

Ele vor trebui însă, până la 31 Decembrie 1932 să se puie în concordanță cu toate prescripțiunile acestei legi.

Art. 4. — Actualele bănci aparținând persoanelor fizice, până la transformarea lor, conform art. 3, aliniatul 2 nu se pot transmite decât moștenitorilor în linie directă etc.

Art. 5. — Nu sunt supuse regimului legii de față băncile sau instituțiunile de credit care fac operațiuni de bancă și cari sunt înființate prin legi speciale (Banca Națională a României, Soc. de Credit Funciar, Soc. Națională de Credit Industrial, Băncile Populare, etc.).

Art. 6. — Legea de față se aplică băncilor străine și sucursalelor sau filialelor din țară.

Consiliul Bancar.

Art. 7. — Se institue un Consiliu Bancar, persoană morală, cu sediul în București, ca organ superior de control și supraveghere a comerțului de bancă, ce se exercită pe tot teritoriul țării.

Acest Consiliu se compune din câte 2 reprezentanți ai Ministerului de Finanțe, ai Ministerului de Industrie și Comerț și ai Băncii Naționale a României și din 3 reprezentanți ai Asociațiunii Băncilor Române.

Un regulament întocmit de Consiliul Bancar și aprobat de Consiliul de Miniștri va fixa detaliile de funcționare ale acestui Consiliu.

Bugetul Consiliului Bancar va fi anual supus aprobării Ministerului de Finanțe.

Autorizațiunea.

Art. 8. — Nici o întreprindere de bancă nu se poate înființa fără autorizația Consiliului Bancar, dela data intrării în vigoare a legii de față.

Autorizațiunea se poate da pentru toate operațiunile de bancă sau ea poate fi limitată numai la un număr de operațiuni.

Este nevoie de autorizațiune și pentru deschiderea de sucursale sau filiale ale întreprinderilor de bancă, fie în țară fie în străinătate.

Art. 9. — Cererea de autorizare se adresează direct Consiliului Bancar alăturând la ea copie după actul constitutiv și Statutele Societății, precum și lista membrilor din Consiliul de Administrație și personalului de Direcție.

Consiliul Bancar examinând oportunitatea înființării unei noi întreprinderi de bancă, față cu interesul general și cu cel local și în urma cercetării actelor depuse și a calității persoanelor, administratorii și directorii, hotărăște nemotivat în mod definitiv, fără nici un drept de apel asupra cererii de autorizare.

Art. 10. — Ori cine face operațiuni de bancă fără autorizațiune este pasibil de închisoare până la 6 luni, dacă este personal bancher sau director sau administrator delegat al unei societăți.

Aceste persoane vor fi condamnate la închisoare până la 15 zile și la amendă până la 50.000 Lei sau numai cu una din aceste pedepse, dacă se vor face vinovate de alte abateri dela dispozițiunile legii de față, sau dela regulamentele făcute pe baza ei.

Toate acestea fără prejudiciul dispozițiunilor Codului de Comerț.

Cauțiunea pentru garantarea legii.

Art. 11. — Toate instituțiunile autorizate a face operațiuni de bancă trebuie să depute la Banca Națională a României o cauțiune de 10% din capital, în numerar sau efecte de Stat sau garantate de Stat valoarea nominală pentru garantarea obligațiunilor lor, cauțiune care rămâne imobilizată până la lichidarea acelei instituții și care dacă este micșorată în cursul funcționării, prin amenzi plătite, trebuie să fie întregită în cursul anului chiar.

Consiliul Bancar poate admite ca această cauțiune să fie de $\frac{1}{2}$, numai la constituirea băncii și restul să se completeze la bilanțurile anilor următori în termen maxim de 5 ani.

Dispozițiunile de mai sus se aplică și băncilor azi în ființă.

Băncile străine depun cauțiunea în proporție cu capitalul afectat operațiunilor din țară.

Statutele Băncilor.

Art. 12. — Statutele băncilor trebuie să indice firma socială care trebuie să se deosebească în mod lămurit de aceea a altor societăți.

În caz contrariu Consiliul Bancar poate dispune schimbarea ei.

Orice schimbare ulterioară a formei este deasemenea supusă aprobării Consiliului Bancar.

Capitalul Băncilor.

Art. 13. — Schimbarea statutelor unei bănci nu se poate face fără autorizațiunea Consiliului Bancar dacă se referă la elementele esențiale constitutive ale societății, care s'au avut în vedere la darea autorizațiunii și anume acele privind:

1. Firma socială;
2. Sediul întreprinderii, central și sucursale;
3. Capitalul social;
4. Felul operațiunilor autorizate;
5. Felul distribuirii beneficiului;
6. Constituirea Consiliului de Administrație și de Censori;
7. Funcționarea Adunărilor Generale.

Art. 14. — Capitalul unei bănci, ale cărei statute prevede dreptul ei de a face toate operațiunile de bancă, nu poate fi mai mic de 20,000.000 Lei în numerar, întreg vărsat din chiar momentul constituirii, dacă banca își are sediul în București, sau dacă având sediul în altă parte a țării, are însă cel puțin 3 sucursale sau filiale în alte localități.

Pentru aceleași întreprinderi care se limitează numai la un număr redus de operațiuni și nu primesc depozite spre fructificare, capitalul lor poate fi numai de 10,000.000 Lei întreg vărsați în numerar în momentul constituirii.

Pentru întreprinderile altele decât cele prevăzute mai sus, capitalul minim trebuie să fie de 10,000.000 Lei în primul caz și de 5,000.000 Lei în al doilea caz, deasemenea integral vărsat în numerar în momentul constituirii lor.

Băncile trebuie să anunțe întotdeauna capitalul vărsat în titlul firmei lor.

Măririle de capital se pot face prin vărsare reală de numerar, iar nu prin supraevaluarea activului, prin creditare în cont, sau altfel.

Administrarea Băncilor.

Art. 15. — Consiliul de administrație al unei bănci trebuie să fie compus din cel puțin 7 persoane alese de Adunarea Generală din mijlocul acționarilor. Durata de funcționare a lor nu poate fi mai mare de 5 ani, cu drept de reelegere însă.

Hotărârile Consiliului nu poate fi date de un număr mai mic decât 5 din membrii Consiliului.

Hotărârile Consiliului vor fi trecute în registru special de ședințe și semnat de Consilierii prezenți.

Opiniile separate trebuie exprimate și semnate.

La hotărârile care trebuie aprobate și de Comitetul cenzorilor aceștia vor face încheierea lor trecută de asemeni în registrul special pentru aceasta.

Dispozițiunile de mai sus nu privesc băncile străine.

Art. 16. — Directorii și funcționarii Băncii nu pot fi membrii în Consiliul de Administrație, nici în Comitetul de cenzori.

Directorii aflați azi în Consiliile de Administrație își pot păstra locurile lor și chiar poate fi reînnoită alegerea lor.

Art. 17. — Nu pot fi membrii în Consiliul de Administrație, în Comitetul de cenzori sau Di-

rectori de bănci falșii sau cei ce au suferit o condamnățiune pentru furt, înșelăciune, falș sau abuz de încredere. Deasemenea nici persoanele care au fost condamnate civil la daune pentru rea administrare în alte întreprinderi comerciale.

Art. 18. — Consiliul de Administrație, conduce afacerile băncii și administrează averea ei cu grija unui comerciant corect, supraveghează activitatea directorilor și funcționarilor, precum și întreaga activitate comercială a băncii.

Art. 19. — Membrii Consiliului de Administrație trebuie să-și exercite personal mandatul lor. Ei și funcționarii băncii sunt ținuți a păstra secretul afacerilor.

Art. 20. — Directorii și Administratorii cari cu știință au făcut în bancă operațiuni pe care nu aveau dreptul să le facă, răspund cu averea lor proprie pentru orice prejudiciu adus băncii sau terților, iar în caz de faliment al băncii ei sunt condamnați ca falși frauduloși.

Operațiunile băncii.

Art. 21. — Băncile nu pot face:

a) Comerțul cu mărfuri, decât numai în comision și aceasta en-gros, exclusiv numai pentru contul întreprinderilor cu care sunt în legături de afaceri.

Se exceptează cazul când banca a devenit proprietară al mărfurilor ca urmare a lichidării creanțelor sale.

b) Încheeri de afaceri, inclusiv achiziționare sau mijlocire de afaceri imobiliare, cu membrii Consiliului de Administrație, cu acei din Comitetul de cenzori, sau cu funcționarii din direcția băncii.

c) Achiziționarea de imobile altele decât acelea pentru trebuințele băncii sau ca locuințe pentru personalul băncii.

Bunurile dobândite în urma lichidării unor creanțe ale băncii, trebuie să fie vândute în termen maximum de 3 ani.

Consiliul Bancar poate acorda prelungirea acestui termen cu încă maximum 3 ani.

Art. 22. — Băncile, în principiu, nu pot încheia nici un fel de afaceri cu membrii Consiliului de Administrație sau cu funcționarii lor decât cu autorizarea Consiliului de cenzori și cu obligațiunea de a fi aduse la cunoștința celei dintâi Adunări generale a acționarilor.

Art. 23. — Membrii Consiliului de Administrație și Directorii se vor putea împrumuta la banca unde funcționează numai garantând împrumutul cu gaj sau ipotecă. Aceste împrumuturi trebuie să aibă aprobarea Comitetului de cenzori și să fie comunicate celei dintâi Adunări Generale a acționarilor.

Art. 24. — Nu sunt opozabile băncii angajamentele ce se iau în numele ei, fără respectarea dispozițiunilor statutelor sau a legii de față.

Art. 25. — Nu se pot acorda împrumuturi nici garanții unei singure persoane care să depășească 10% din mijloacele proprii ale băncii (capital și rezerve) decât cu autorizarea Cenzorilor și cu obligațiunea comunicării cazurilor celei dintâi Adunări Generale a acționarilor băncii.

Art. 26. — Administratorii nu vor putea cumpăra pentru fondurile băncii afară de capital efecte publice sau valori purtătoare de dividende, decât maximum până la $\frac{1}{3}$ din valoarea acelor fonduri, numai cu autorizarea censorilor.

Art. 27. — Băncile nu pot lua angajamente de garanție fără autorizarea Comitetului de censored. La Adunările Generale se va prezenta situația amănunțită a acelor garanții. Totalul acestor garanții în nici un caz nu pot depăși jumătatea capitalului băncii.

Art. 28. — La Adunările Generale odată cu bugetul Administrației, se va prezenta o listă indicând totalul remunerațiilor sub orice titlu, ce vor primi administratorii și directorii.

Depuneri și angajamente.

Art. 29. — Băncile nu pot primi depuneri spre fructificare, fără autorizarea în prealabil a Consiliului Bancar.

Această autorizare nu se acordă decât după ce banca va fi încheiat 2 bilanțuri, cu rezultate satisfăcătoare și va dovedi că posedă, prin capitalul și rezervele de care dispune, o garanție satisfăcătoare pentru astfel de operațiuni.

Prima autorizațiune de a primi depuneri spre fructificare nu va putea depăși, capitalul și rezerva, pentru cel dintâu an de astfel de operații. Ea va putea fi sporită în aceeași proporție succesiv și ulterior, după ce se va fi făcut dovadă că dă acestor depozite o întrebuițare sigură. După un număr de 5 ani, banca va putea obține autorizarea de a primi până la de 8 ori capitalul și rezervele proprii.

Art. 30. — Intreprinderile de bancă existente la intrarea în vigoare a acestei legi, aparținând altor persoane fizice și morale decât cele prevăzute în art. 2 nu vor mai putea primi depozite spre fructificare și vor fi obligate ca în timp de 2 ani să le restituie depunătorilor lor.

Art. 31. — Intreprinderile de bancă, autorizate de Consiliul Bancar a primi depuneri spre fructificare, sunt obligate a plasa aceste depuneri în proporție de 80% în operațiuni de împrumuturi sigure și pe termene scurte (scont, lombard, efecte publice), fiindu-le interzis a le plasa în ipoteci, participațiuni pe termen îndelungat, afaceri comerciale de mărfuri, etc. Ele vor fi ținute a dovedi că posedă în tot momentul 15% din valoarea de depuneri, fie sub forma de numerar în casă, fie la Banca Națională, Consiliul Bancar poate spori cota până la 50% pentru depunerile la vedere.

Art. 32. — La intrarea în vigoare a acestei legi Consiliul Bancar va fixa fiecărei bănci, odată cu dreptul de a primi depuneri spre fructificare, și valoarea acestor depuneri, după norme ce se va fixa prin regulament, ținând seama de vechimea întreprinderii, de natura operațiilor întreprinse și de valoarea capitalurilor și rezervelor proprii.

Art. 33. — Consiliul de Administrație al fiecărei bănci este personal și solidar responsabil de întocmai respectare a acestor prevederi din legea de față.

Art. 34. — În bilanțul anual încheiat de fiecare bancă se va specifica în mod detaliat,

valoarea și termenul depunerilor spre fructificare, după șchema de bilanț-tip, ce va alcătui Consiliul Bancar și care se va înscrie în regulamentul legii de față.

Art. 35. — Băncile străine, sub formă de sucursale, nu pot primi depozite spre fructificare.

Art. 36. — În caz de lichidare, depozitele au dreptul de a fi despăgubite înaintea oricărui creditor.

Art. 37. — Dobânda maximă până la îndoitul taxei scontului va fi fixată de Consiliul Bancar pe epoci sau regiuni.

Depozite de valori.

Art. 38. — Băncile nu pot întrebuița pentru nevoile lor proprii depozitele de orice fel de valori, decât cu autorizarea scrisă a deponentului. Asemenea nu pot exercita dreptul de vot în baza titlurilor ce au în păstrare sau în gaj, decât cu procura deponentului.

Rezerve.

Art. 39. — Statutele băncilor trebuie să prevadă că din beneficiile nete anuale să se treacă la fondul de rezervă cel puțin 10%. Aceste rezerve nu vor putea fi folosite în afacerile băncii, ci vor fi plasate în valori de stat pentru 50%, iar pentru rest în orice altfel de valori cotate la bursă. Când fondul de rezervă a atins jumătatea capitalului cota anuală este redusă la 5%, iar când a atins capitalul dotarea lui poate înceta.

Bilanțul.

Art. 40. — Băncile trebuie să încheie trimestrial un bilanț brut, după modelul ce se va stabili de Consiliul Bancar, pe care să-l comunice Consiliului Bancar, semnat de Consiliul de Administrație și de Censored.

Consiliul bancar va stabili pe cale de regulament un bilanț-tip, pentru această comunicare.

Bilanțul anual trebuie să se încheie în termen de 4 luni dela expirarea anului și să se publice imediat după Adunarea Generală, care nu poate întârziă de cât 6 luni dela expirarea anului.

Directorii sunt responsabili de exactitatea întocmirii bilanțului.

Supravegherea și controlul băncilor.

Art. 41. — Toate întreprinderile bancare sunt supuse supravegherii și controlului Consiliului Bancar.

Organul executiv al Consiliului Bancar pentru controlarea regulată și continuă a activității băncilor, este Asociațiunea Băncilor Române, autorizată prin prezenta să facă acest oficiu.

Consiliul bancar are datoria de a veghea ca dispozițiile prezentei legi să fie îndeplinite.

Art. 42. — Asociațiunea Băncilor, va colabora cu actualele organizațiuni regionale, de control ale băncilor, în executarea sarcinilor sale.

Consiliul Bancar, va întocmi un regulament după care Asociațiunea Băncilor Române va avea să lucreze pentru buna supraveghere și controlul efectiv al întreprinderilor bancare.

Regulamentul va stabili și taxele contributive pe care întreprinderile de bancă urmează să le

plătească anual pentru acoperirea cheltuielilor de funcționare al Consiliului Bancar și ale organelor sale. Aceste contribuțiuni vor fi proporționale cu activul băncilor constat prin bilanțul fiecărui an.

Regulamentul trebuie aprobat de Consiliul de Miniștri după propunerea Ministerului de Finanțe și publicat în „Monitorul Oficial”.

Art. 43. — Pentru îndeplinirea sarcinilor de control și revizie, Asociațiunea Băncilor Române este obligată să întreprindă mai multe birouri formate din Experți contabili, cari vor depune jurământul de păstrarea secretului profesional.

Art. 44. — Când Consiliul Bancar stabilește că activitatea unei întreprinderi bancare este în contradicție cu legea și regulamentul legii de față, cu codul de comerț și celelalte legi comerciale cu statutele întreprinderii sau că ea este dăunătoare intereselor publice, Consiliul bancar este autorizat să comunice în scris abaterile direcțiunii sau Consiliului de Administrație al băncii, și să ceară îndreptarea imediată.

După cazuri, Consiliul bancar va putea ridica autorizațiunea unei bănci de a mai face felul de operațiuni în care s'a dovedit că s'au săvârșit abateri.

Dacă abaterile sunt de o gravitate mai mare ca să atragă sancțiuni penale, sau lichidarea întreprinderii, atunci Consiliul bancar sesizează Tribunalul Comercial respectiv, care cercetează cazul de urgență la Camera de Consiliu în urma citării părților și hotărăște pedeapsa ce se cuvine, ordonă executarea imediată a obligațiunilor impuse băncii de Consiliul bancar și dacă este locul ordonă chiar lichidarea forțată a Băncii. Hotărârea Tribunalului este atacabilă pe căile ordinare, însă cu termene de urgență.

Art. 45. — Conflictetele între Consiliul Bancar și o bancă, pe care legea de față nu le trimite tribunalelor ordinare, vor fi supuse judecării unei comisiuni arbitrale.

Art. 46. — Această comisiune se compune din 2 membrii arbitri delegați de către Consiliul Bancar și de către banca în cauză, și un membru Consilier dela Curtea de Apel din circumscripția băncii interesate.

Art. 47. — Delegații Consiliului Bancar, precum și membrul Consilier al Curții de Apel sunt trași la sorți pentru fiecare caz în parte. Comisiunea arbitrală hotărăște cu majoritate de voturi.

Art. 48. — Stipulațiunile legii de față privitoare la comisiunea arbitrală sunt fără prejudiciul articolului 9.

Dispozițiuni transitorii.

Art. 49. — Toate întreprinderile bancare existente la data promulgării legii de față sunt obligate să comunice Consiliului Bancar în termen de 3 luni, existența lor trimițând copii după actul constitutiv, statute și bilanțurile pe ultimii 3 ani, cu dările de seamă către Adunările Generale.

Art. 50. — Băncile existente care nu au capitalul prevăzut la Art. 14 trebuie să-l mărească sau să fuzioneze cu altele până la 31 Decembrie 1932. După acea dată Tribunalul, după sesizarea Consiliului Bancar hotărăște lichidarea acelei bănci, care nu s'a conformat acestei dispozițiuni

Art. 51. — Casele de împrumut numite „Munte de Pietate” ca și Casele de schimb, (zărășiile) care-și limitează operațiunile numai la schimb de monede și la avansuri de bani pe amanet, vor fi supuse controlului și supravegherii Consiliului Bancar, potrivit dispozițiunilor ce se vor prevedea în regulamentul acestei legi.

Întreprinderile de acest fel nu vor putea utiliza cuvântul de „bancă” sau „bancher” în firma lor.

Art. 52. — Această lege intră în vigoare la 1 Ianuarie a anului care urmează promulgările ei.

Ne rezervăm comentarea articolelor Anteproiectului în numărul nostru viitor.

Rezervele de bilanț ale băncilor.

Ca orice societate comercială și chiar ca orice comerciant pentru sine, băncile țin ca din beneficiile anuale realizate, să-și creeze așa numitele „Fonduri de rezervă” pentru cazuri critice de criză financiară generală, etc.

În timpuri normale, când afacerile merg bine, aceste rezerve sunt mai mult numai un decor al bilanțului și un titlu de glorie, mai mult sau mai puțin exploatat al administratorilor respectivelor întreprinderi. Cu toate acestea statutele celor mai multe societăți anonime arată precis — pe lângă modalitatea formării și augmentării acestor rezerve — și destinațiunea lor. Astfel din fondul general de rezervă se va întregi, la nevoie, dividendul minim stabilit de statute, în caz că din beneficiul net nu se ajunge, apoi — cu votul adunării generale — se amortizează eventualele pierderi de bilanț etc.

Ceeace de obicei nu precizează în această privință statutele societăților anonime și deci se lasă cu totul la aprecierea Consiliilor de Administrație și a conducătorilor acelorora, este felul plasamentului și a administrării acelor fonduri. Cum de altă parte nici Codul Comercial nu conține vre-o dispoziție de acest fel, urmează în mod natural, că rezervele acestea se pot îngloba în afacerile obicinuite ale respectivelor întreprinderi, ca ori și care altă parte din averea acestora.

Vorbind de aici înainte numai de băncile noastre, ca societăți anonime, cari în general și ele procedează la fel, vom căuta să răspundem în cele următoare la întrebarea, dacă plasarea rezervelor lor de bilanț — nu vorbim de altfel de rezerve, cum sunt cele oculte sau latente — în operațiuni obicinuite, este de recomandat, sau nu?

Însași noțiunea cuvântului „rezervă” ne arată, că acea parte din averea băncii, care e dată în bilanț sub această numire, trebuie să fie *mereu* și *ușor* la îndemână spre a putea face față în tot momentul împrejurărilor speciale, pentru cari

s'a creiat. Urmează de aici, că postului de Pasivă din bilanț de sub titlul „Fond de rezervă“ să-i corespundă în acelaș bilanț un post de Activă *cât mai mobil și ușor realizabil*, în afară — firește — de acele Active mobile, necesare pentru garantarea restituirii la timp și fără greutate a depunerilor spre fructificare etc.

Timpurile grele de azi ne fac, cred, dovada, cât de importantă este această chestiune pentru o bancă și ne pun înaintea, într'un mod aproape brutal, problema plasării fondurilor de rezervă.

Evident, că nu se poate cere unei bănci, ca toate rezervele sale de bilanț să și-le țină „în numerar“ la cassă sau la banca de emisiune ca depunere fără dobânzi. Acesta ar fi de sigur cel mai „mobil“ post de Activă dintr'un bilanț. Or, — repet — dacă această procedură simplistă este, evident, irațională, conducătorii pricepuți și conștienți ai unei bănci vor trebui să se gândească la un altfel de plasament al fondurilor lor de rezervă „cât mai mobil“, dar care să și fructifice într'o măsură oarecare acele fonduri. Și acest plasament ar fi — după mine — în efecte publice de stat, pentru cea mai însemnată parte a Fondurilor de rezervă ale băncilor.

Efectele publice se pot realiza ușor în numerar fie prin vânzare, fie prin lombardare la Banca de emisiune și deci menținerea rezervelor, prin acest plasament, este asigurată. Se va obiecționă, poate, că efectele publice sunt și ele supuse — ca orice hârtii de valoare — fluctuațiilor de curs și că astfel plasarea rezervelor băncii în asemenea efecte prezintă oarecari riscuri. Dar, oare, în ce — altceva — s'ar putea investi acele fonduri *fără nici un fel de risc și totuși rentabil și ușor realizabil* la caz de nevoie, dacă nu în efecte garantate de stat? Eu cred, că greșesc d. e. acele bănci, cari își înglobează rezervele de bilanț în operațiuni obicinuite și în schimb în neutilizat o parte din creditul lor de reescont la Banca de emisiune pentru cazuri de criză financiară generală — cazul când scade de obicei și cursul efectelor publice — deoarece se știe că tocmai în timpuri ca acelea este și Banca de emisiune mai asaltată cu cereri de escont.

Nu pot încheia aceste rânduri fără a-mi arăta surprinderea, că în anteproiectul legiferării comerțului de bancă, publicat zilele acestea — pe scurt — în ziare, se prevede tocmai contrarul părerilor mele de mai sus, precizându-se (§ 39) că „capitalul de rezervă“ format din cele 10%, ce ar fi a se destina în acest scop din beneficiul net anual „nu poate fi folosit pentru cumpărarea rentelor de stat“. Atunci? Ce întrebuintare (plasare) se va da fondurilor de rezervă ale băncilor noastre?

S. Roșca.

Impunerea creditelor în cont curent deschis.

O ordonanță ilegală.

Gazetele din capitală ne aduc instrucțiunile Ministerului de finanțe comunicate prin ordin circular tuturor administrațiilor financiare din țară, privitor la impunerea depozitelor și conturilor curente. De astădată nu ne vom ocupa de felul cum înțeleg organele Ministerului de finanțe să aducă la cunoștința contribuabililor ordonanțele sale, deoarece și în anul trecut am avut ocazia să vedem o ordonanță discretă, în care se dau instrucțiuni administrațiilor financiare cum să se facă impunerea clădirilor. Și când la o dezbateră un cetățean amintise de acest ordin, un membru al comisiei de impunere a rămas stupefiat, declarând că nu știe nimic de acest ordin. Pe scurt Ministerul de finanțe are datoria să-și publice ordonanțele prin Monitorul Oficial și nu prin circulare.

Dar ad rem!

Ministerul de finanțe prin circulară explicând legea timbrelor și cu provocare la § 6 al art. 14, pur și simplu declară: „Contul intră în categoria creditelor acordate și deci impozabile cu 0.20 la sută, dacă la închiderea contului numerile debitoare sunt superioare celor creditoare. Impozitul de 0.20 la sută se aplică numai creditelor deschise, adică care nu sunt acoperite cu alte garanții, pentru care se plătește un impozit separat, de exemplu garanții ipotecare (1.20 la sută), cesiune (0.50 la sută), gaj de efecte, cereale, mărfuri (0.30 la sută).

Zis și făcut. Organele financiare deja de mai de mai înainte au cutreerat băncile și le-au somat, că după fiecare cont trebuie plătit impozitul proporțional. Ba chiar un fabricant ni se plânga, că un domn subinspector pretindea, să plătească impozit după toate conturile clienților, cari conturi de fapt sunt numai evidența facturilor despre mărfuri livrate, dat fiind, că fabrica nu deschide credite.

Evident deci, că Ministerul de finanțe când zice: „Contul intră în categoria creditelor acordate și deci impozabile cu 0.20 la sută etc.“, dă ordin să fie impuse toate conturile în ființă.

Numai cât dispoziția ministerială nu are nici o bază legală, ba din contră, calcă legea timbrului. Și anume:

1. Art. 14 spune: „sunt supuse la impozitele proporționale etc. următoarele acte și fapte juridice“. Și oare Ministerul poate susține în mod serios că *contul* este *act sau fapt juridic*? Act este convenția dintre partide, dar nu *contul*, despre

care Ministerul în mod arbitrar declară, că „intră în categoria creditelor acordate“.

Nu intră de loc!

2. § 6 a legii dispune categoric: „Convențiunile de deschidere de credit simplu sau în cont curent, dacă nu sunt asigurate și prin alte acte supuse impozitului de 0·20%“.

Adecă sunt impozabile „convențiunile“ dar nu contul.

Iar alineatul 2 prevede: „impozitul datorat pentru deschiderile de credit simplu se va percepe definitiv; jumătate la perfectarea convențiunii, iar diferența la lichidarea operațiunilor etc.“

Deci foarte clar. Impozitul se plătește la *perfectarea convenției*, dar nicăiri nu dispune legea că *după conturi*. Intenția legiuitorului a fost „acte juridice“, „convenții“ dar nici decum *conturi*.

3. Legea timbrului — cel puțin ediția oficială — are un articol, Art. 111, care glăsuiește: „Legea prezentă nu are putere retroactivă“. Taxele și impozitele prevăzute în ea se vor percepe numai *dela actele, ce vor lua naștere din ziua aplicării sale*.

Ei bine, dle Ministru, eu am la banca A. de 16 ani cont, care durere și azi e deschis. Convenția am făcut-o de 16 ani. Cum se poate concepe ca Ministerul să încasseze taxe după convenția de acum 16 ani. Nu se poate. Ar dori să încasseze după *cont*. Nu se poate, căci legea prezentă nu are putere retroactivă și actul meu juridic s'a născut înainte de legea timbrului.

4. Dar recunoașterea ca legal a ordinului ministerial este foarte periculos. Admițând azi arbitrarul, ministerul va da mâine ordin, d. ex.: toate acțiunile, cereri, toate actele juridice, documente și în fine tot ce este în fînță — dar născut înainte de legea timbrului — și pentru cari azi trebuie plătit vre-o taxă sau timbru, *să fie impuse*. Nu e vorbă, s'ar putea încasa grele miliarde de când există documente, acte și fapte juridice.

5. În special pentru bănci ordinul ministerului înseamnă o nouă sarcină la conturile dubioase sau improcesuate. D. e. De 3 ani este improcesuat un cont acoperit cu ipotecă, care conține numai o sumă minimă pentru spese. Au urmat alți creditori cu alte ipoteci. Probabil se pierde dobânzi și spese, cari trec peste suma ipotecară. Capitalul este 5 milioane. Administrația financiară pretinde 0·20%, deci Lei 10.000. Se vor pierde alte sume, neacoperite numai pe baza teoriei „contul intră în categoria creditelor“.

Odată evidențiată ilegalitatea circularei ministeriale, credem că „Solidaritatea“ are datorința să intervină la Ministerul de finanțe pentru revocarea ordinului.

Partidele lezate în drepturile lor, vor trebui să atace, caz de caz, prin apel, procesele verbale de contravențiune.

Sunt în joc noi sarcini grele și credem că chestia merită toată atențiunea. V. C.

CRONICĂ.

Centralele de cooperative din țară. După ultimile date statistice avem în țara întreagă 11 centrale de cooperative diverse, cuprinzând 9141 de cooperative cu 1.609.000 membrii.

Centralele de cooperative sunt următoarele:

1. Centrala băncilor populare din București: 4413 cooperative cu 915.390 de membrii.

2. Centrala cooperativelor de producție și consum, București: 2361 cooperative cu 300.110 membrii.

3. Centrala asociațiilor țărănești și cooperativelor agricole, București: 1215 cooperative cu 104.560 membrii.

4. Hangya, Aiud: 446 cooperative cu 131.340 membrii.

5. Uniunea cooperativă maghiară de credit, Cluj: 290 cooperative cu 8.6070 membrii.

6. Uniunea cooperativei săsești Raiffisen, Sibiu: 269 cooperative cu 27.100 membrii.

7. Centrala Raiffisiană a șvabilor, Timișoara: 13 cooperative cu 1980 de membrii.

8. Uniunea cooperativei agricole germane, Cernăuți: 60 cooperative cu 9925 de membrii.

9. Uniunea cooperativelor polone, Cernăuți: 9 cooperative cu 1200 de membrii.

10. Uniunea cooperativelor de consum germane, Chișinău: 25 cooperative cu 4160 membrii.

11. Alianța cooperativelor izraelite Chișinău: 40 cooperative, cu 27.170 membrii.

Numerele indicii (Index numbers). În luna Decembrie 1927, alimentele s'au scumpit de 52·68 ori, față de prețurile din August 1916, îmbrăcăminte de 70·10 de ori, față de August 1916, iar diversele de 37·44 de ori față de August 1916.

În Decembrie 1927, media generală a prețurilor a fost de 53·40 de ori superioară celei din August 1916, și cu 1% superioare celei din Noembrie 1927.

Firma I. B. Misselbacher sen., vechia și binereputata firmă comercială engrosistă din Sighișoara, având o vechime de 110 ani, s'a transformat cu ziua de 1 Ianuarie a. c., în societate anonimă pe acțiuni, cu capital social de Lei 30.000.000.

Pe lângă sediul central Sighișoara, numita firmă are două sucursale puternice în Sibiu și Alba-Iulia.

Investițiunile de capitaluri americane în străinătate s'au cifrat în anul 1927 în total cu 2 miliarde Dollari = rotund Lei 320 miliarde.

Cum se poate zădărnici o licitație mobilă? Într-o comună lângă Sibiu, a fost fixată pe ziua de 10 Ianuarie a. c. licitație contra unui debitor notoriu, asupra mai multor obiecte mobile, într'alte și diverse mașini, fixate în beton. La licitație erau interesați vr'o 20 de creditori cu sume considerabile.

În urma unei adrese din 9 Ianuarie a. c. a Primăriei comunale respective, că pretențiunea fiscului de vr'o Lei 42.000 este periclitată, Administrația financiară delegă un agent, care sechestrează în aceeași zi toate obiectele sechestrate deja de creditorii particulari și le ridică — chiar și mașinile fixate în beton, — ducându-le în direcția Sibiu. În ziua următoare creditorii n'au mai găsit nimic.

Floaia de proteste și falimente. Conform buletinului de informații, Cîdi, la Tribunalul Ilfov în intervalul de 17 și 23 Decembrie s'au protestat 1451 polițe în valoare de 18,639.000 Lei și 5,423.000 Lei în alte valute. Tot în acest interval s'au înaintat tribunalului Ilfov 27 cereri de declarare de faliment și s'au pronunțat patru sentințe de falimente.

Ce a fost în restul țării?

Invitare la abonament și rugare.

Adresăm tuturor abonaților și sprijinitorilor de pîn'acum ai Revistei noastre rugarea, să binevoiască a-și înol din bună vreme abonamentul pe 1928, iar cetitorilor, cari încă n'ar fi abonați, să intre în șirul abonaților noștri, dând astfel sprijinul material necesar acestui vechi organ de publicitate financiar-economic.

Rugăm îndeosebi direcțiunile institutelor de bani și ale întreprinderilor etc. să se folosească de coloanele revistei noastre pentru publicarea anunțurilor lor oficiale, cum sunt bilanțul anual, convocarea adunării generale, concurse etc. Manuscrisele publicațiilor menite să apară ca inserțiuni, rugăm a le expedia astfel, ca să ajungă în posesiunea noastră cel puțin cu 3 zile înainte de ziua expediției regulate a revistei noastre, care este ziua de Sâmbătă.

Abonații: institute ori particulari, cari sunt în întârziere cu plata abonamentului, sunt rugați ca deodată cu înoirea abonamentului să achite și restanța de abonament.

Prețul abonamentului pe an, având în vedere scumpetea hârtiei, a tiparului și a expediției postale etc. s'a fixat în țară: pentru autorități,

bănci și întreprinderi Lei 500—, pentru particulari Lei 400—, pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300—. în străinătate Lei 800—.

Taxa inserțiunilor s'a fixat cu Lei 6— de fiecare em. □

Sumele designate pentru abonament și inserțiuni, rugăm a le asigna la Banca „Albina” Sibiu, pentru contul „Revistei Economice”.

Redacțiunea și administrațiunea se află în Sibiu, Strada Bayer No. 1—3.

Administrațiunea.

Publicațiune.

Având în vedere circulara *Băncii Naționale a României*, care stăruie pentru o contribuție a băncilor la însănătoșarea vieții economice prin reducerea dobânzilor după plasamentele lor și scăderea în acelaș timp a dobânzilor după depuneri spre fructificare, subsemnatele bănci întrunite într-o conferință la 5 Ianuarie a. c., au decis:

să reducă dobânda la depunerile pe livrete și în cont curent la maximum 12%, condiționat de o blocare pe 6 luni, iar pentru toate celelalte depozite dobânda maximală admisibilă să fie 10%, etalonul de dobânzi acordat pînă acum pentru depunerile astăzi blocate, poate să rămână neschimbat pînă la expirarea termenului de blocare.

Despre reducerea de dobânzi, înștiințăm pe deponenți numai pe această cale.

Sibiu, la 12 Ianuarie 1928.

„Albina”

institut de credit și de economii.

Banca Agrară Timișană, s. p. a.
Sucursala Sibiu.

„Americana”

Banca comercianților, industriașilor, meseriașilor și agricultorilor, societate pe acții, Sibiu.

Banca Ardeleană și Cassă de Economie, s. a. r.
Sucursala Sibiu.

Banca de Industrie și Comerț din Sibiu, s. a.

Banca de Scont a României, s. a.
Sucursala Sibiu.

Banca Medieșană, soc. an.
Sucursala Sibiu.

Banca Oașia
Societate pe acțiuni, Sibiu.

Banca Românească s. a.
Sucursala Sibiu.

Cassa Centrală de Economii în Sibiu.
Institutul de Credit Fonciar din Sibiu.